

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDEKRE: EGY ÓRA
1 KORONA 80 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 5 KORONA,
FÉLÉVRE 10 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 20 KORONA

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Az Isonzonál csökkent a harcok ereje

Az olaszok támadásai Britofnál és a Szent Gábor hegyen összeomlottak — Sikeres előretöréseink a Zbruc mentén — A németek térnyerése az Artois-fronton — Wilson visszautasítja a pápa békeajánlatát

Vezérkarunk jelentése

Budapest, augusztus 31. — Hivatalos jelentés.

KELETI HARCTÉR.

Kelet-Galiciában Skalanál rohamcsapataink sikeres előretörést intéztek az ellenség árkai ellen.

OLASZ HARCTÉR.

Triesztet tegnap délben az ellenséges repülők negyedizben támadták meg, a nélkül, hogy említésre méltó károkat okoztak volna.

A Karszt-fensíkon aránylag nyugalom volt.

Görz területén az olaszokat utolsó támadásaikban szenvedett veszteségteljes vereségük harci szünetre kényszerítette, amit mi arra használtunk fel, hogy egyes még megmaradt ellenséges fészkeket kiemeltünk. Kától északra, miután reggel az ellenség egyes részleges rohamai meghiusultak, nappal szintén nem került sor nagyobb harci cselekményekre. Annál féktelenebbül vetették magukat újból az olasz hadosztályok a már említett szakaszok között húzó harci vonalra, Podolescénél, Madoninál, Britofnál levő állásaikra és a hét napja az Isonzo-viadal központjában álló Monte San Gabrielére. Az ellenség rendkívül makacssággal egyik támadást a másik után intézte. Az Ausztria és Magyarország valamennyi részéből való csapathajlékek vitézségének és kitartásának volt ismét köszönhető, hogy az ide-oda hullámzó csatában összes állásainkat győzelmesen megtartottuk. Az órák hosszat tartó közelharcokban csapataink újból csalhatalan bizonyosságát szolgáltatták férfias fegyelműknek, harci erőlködésüknek és az alapos kiképzés eredményezte vitéz magatartásuknak. Állandó friss támadó szellemű áthatva, osztagaink este Britofnál, amidőn az olaszok rohamaikkal némileg felhagytak, 3 olasz tiszte, 110 főnyi légénységet és 2 géppuskát hoztak be az ellenséges árkokból. A csata 14-ik napja is a siker napja volt tehát csapataink számára.

Karintliában nem volt különösebb esemény.

A déltiroli határon Berzocától északnyugatra az ellenségtől elragadtunk egy támaszpontot. Az olaszok közül aki a harcban nem vezett oda, azt fogolyként vittük el.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

A német jelentés

Berlin, augusztus 31. A nagyfőhadiszállás jelentése.

NYUGATI HARCTÉR.

Rupprecht trónörökös hadcsoportja: Flandriában a tüzérségek harci tevékenysége a tengerparton és az Yser és a Lys között estefelé fokozódott. Éjjel több ízben összeütközésekre került a sor állásaink előterében. Nagyszámú angol lojtunk el.

Az Artoisban Lenstől északra helyi harcok fellődtek, amelyek a sötétség beálltáig tartottak. Le Catelettől délnyugatra vadászszázadok az angolok legujabb területi nyereségének egy részét kiragadták az ellenség kezéből. Számos foglyot szállítottunk be. St. Quentin ismét a franciák tüze alatt állott.

A német trónörökös hadcsoportja: A Chemin des Dames hegyhát keleti felében a tüzevékenység élénk volt. — Verdun előtt a romboló tűz a Maas mindkét partján este ismét tüzérségi harcba ment át a nélkül, hogy eddig újabb támadásokra került volna a sor.

KELETI HARCTÉR.

Dünaburgtól északnyugatra Illuxtánál orosz portyázó osztagok tüzelés védelme alatt előretörték. — Árokvédő légénységünk visszaverte az ellenséget. Épp oly eredménytelenek voltak az oroszok vállalkozásai a Naroc-tónál is. Skalanál néhány századunk átkelt a Zbruczon, betört az oroszok állásaiha és az árokművek szétrombolása után foglyokkal és zsákmánnyal tért vissza a folyón keresztül. A Dniester és a Duna között a helyzet változatlan.

Macedon arcvonal: Nagy hőségben tovább tart a fokozott harci tevékenység. Dobropoljenél szerb osztagokat, a Doiran-tótól délnyugatra pedig angol zászlóaljkat súlyos veszteségeik mellett visszautasítottunk.

LUDEENDORFF,
első főszállás-mester.

A vezérkar esti jelentése

Sajtóhadiszállás, augusztus 31.
Az Isonzonál két hete tartó szakadatlan harcok után mai napon a harci tevékenység eseménytelen volt.

A német esti jelentés

Berlin, augusztus 31. A Wolff-ügynökség jelenti augusztus 31-én este:

A helyzet változatlan.

Az olasz offenzíva meghiusult

Bécs, augusztus 31. A „Reichspost” írja: Az Isonzo-csata még nem ért véget, de ami ezután következik, csak hiábavaló erőlködése az ellenségnek. Boroevics hadseregei szilárdabban állanak, mint valaha. 28-ika óta az offenzívát meghiusultnak kell tekinteni.

Az olaszok ellentámadást várnak

Lugano, augusztus 31. A „Corriere della Sera” csütörtöki száma jelenti: A Csepovan-völgyben, a Gargano torkolatánál és Görztől keletre megélenkiült a harci tevékenység.

A „Secolo” jelenti: Nagy magyar és osztrák csapaterősítések, melyek tartalékkálásokból és az orosz frontról érkeztek, kezdik hatásukat éreztetni a csata lefolyására. A magyar és osztrák isonzo-i hadsereg jobbszárnya egy hetes bénaság után kezd erőre kapni s az áttört front ismét szilárdul. Minthogy a terep nehézsége nem engedi meg nekünk nagyobb tömegek alkalmazását és az áttörés teremtette zűrzavarban előbb új utánpótlási vonalakat kell berendeznünk, a további előrenyomulás egyelőre lehetetlen. A „Secolo” örvend, hogy az olasz offenzíva az oroszokat levegőhöz juttatta.

Az orosz hadtápszolgálat csödjé

Stockholm, augusztus 31. A „Ruskoje Slowo” jelenti: Az orosz hadtápszolgálat megfeneklett. Az élelmezési miniszter erőlyes intézkedéseket tett.

Amerikai csehek és tótok a nyugati fronton

Bern, augusztus 31. Északamerika tót és cseh szervezetei önkéntes expedíciós hadsereget szerveztek és küldtek a nyugati frontra. Az Angliában tartózkodó csehekől és tótokból számosan beléptek az angol hadseregbe.

URANIA

Ma, szombaton:
szepetember 1.

Magyar történelmi

Szalon sláger

Leányország

drama 4 felvonásban.

Csodából vederbe
vigjáték 2 felvonásban.

Előadás kezdése
6 órától folytatódáson,
utolsó előadás 9 órakor

APOLLO

Ma, szombaton:
szepetember 1.

(M. folytatás)

Az új leánya

detektiiv dráma 4 fel-
vonásban.

Főszereplő: Emília Szász

Kiméld az anyját
életrajz.

Karcsi barzalmos
kalandja

vigjáték.

Előadások kezdése

6 órától folytatódáson,
utolsó előadás 9 órakor.

Japan segítség az ententenak

Genf, augusztus 31. Az entente-sajtó reménykedik, hogy Japan nagyobb csapatokkal fogja segíteni a szövetségeseket. — A „Le Paix” szerint azonban 400,000 Japan katonának a keleti frontra szállítása 10 hónapig tartana.

Svájcban letartóztatott francia újságró

Bern, augusztus 31. Zürichben letartóztatták a párisi „Matin” tudósítóját. A párisi „Journal” zürichi tudósítójánál házkutatást tartottak.

Gunarist vád alá helyezték

Athén, augusztus 31. A kamara többsége elhatározta, hogy Gunaris volt miniszterelnököt vád alá helyezi, mert annakidején Németországtól 800 millió kölcsönt vett fel és a keletmacedoniai Rupel erődöt átengedte a németeknek és bolgároknak.

Az orosz forradalom**A dumát fölösztatják**

Kopenhága, augusztus 31. A „Politiken” szerint az „Utro Rossij” arról értesül, hogy a kormány elhatározta a duma fölösztatását. Kerenski erről a szándékról előzetesen értesítette a politikai köröket.

Öt tagu direktorium

Bern, augusztus 31. A lapok jelentik Pétervárról: Pétervári politikai körökben makacsul tartja magát a híresztelés, hogy a jelenlegi kormányt egy öttagu direktorium váltja föl, amely az alkotmányozó gyűlés összeüléseiig a végrehajtó hatalmat gyakorolja.

20,000 katonát kivégeztek

Kopenhága, augusztus 31. Pétervári jelentések megerősítik a hírt, hogy az utolsó három héten 20,000 orosz katonát végeztek ki engedetlenség miatt.

Miljukow a munkástanács ellen

Zürich, augusztus 31. Miljukow a munkás- és katonatanács ellen agitációs beszédet tartott és követeli azok azonnali fölösztatását.

Gurko tábornok büntetése

Kopenhága, augusztus 31. Az orosz kormány Gurko tábornokot lefokozásra és száműzésre ítélte. Gurko a kormány ítélete ellen tiltakozott és követelte haditörvényszék elé állítását.

A béke körül**Wilson válasza a pápának**

Lugano, augusztus 31. Az angol követ tegnapi délután a pápai államtitkári hivatalban átnyújtotta az Egyesült Államoknak a pápa békejegyzékére adott válaszát, melyet Lansing államtitkár írt alá.

A válasz teljes szövege az olasz lapokban washingtoni távirat formájában jelent meg. A válasz nem oly mereven elutasító, mint azt a tegnapi közölt kivonat feltüntetette és végezetül azt mondja, hogy Németország jelenlegi kormányának szavát nem lehet tartós garanciának elfogadni, csakis akkor, ha ezt a szót magának a német népnek oly döntő próbája akarata és szándéka erősíti meg, melyet a világ többi népe elfogadhatnak.

— Nekünk — így szól a jegyzék utolsó mondata — meg kell várnunk a központi hatalmak nagy népei szándékainak új próbáját. Adja Isten, hogy ezt a próbát mihamarabb és oly módon ajánlják fel, hogy az az összes népeknek a német nemzet jóhiszeműségében való bizalmát és a békés megegyezés lehetőségét helyreállítsa.

A háborúra uszító olasz lapok, beleértve azokat is, amelyek valószínűleg nem a kormány hozzájárulása nélkül nyilatkoznak, Wilson válaszával foglalkozva kiemelik az elutasító momentumot és hozzáfűzik, hogy a

viszautasító válaszok a pápát nem sérthetik meg és nem vonhatják meg jóakaratainak elismerését.

A központi hatalmak válasza a pápának

Köln, augusztus 31. A „Kölnische Zeitung” írja: A központi hatalmak válasza a pápának nem egyhamar következik be. — A válasz időt igényel és a tengerek szabadságának kérdése különösen Törökország szempontjából megfontolandó. Bár a központi hatalmak rokonszenveznek a pápa jegyzékével, nem tagadható, hogy az némileg egyoldalú, ami megnehezíti a központi hatalmak állásfoglalását.

Az angol szociálisták békefeltételei

Bern, augusztus 31. Az angol szociálisták békefeltételeikben követelik, hogy a hadikárok helyreállítását valamennyi hadviselő állam közösen viselje. Elszász, Lengyelország, Balkán, Örményország, India, Algír, Irország kormányformáikat népszavazással állapítsák meg.

Színház és művészet**MŰSOR:**

SZOMBAT: Három a kislány, operett.
VASÁRNAP: Délután: Mágna Miska, operett.
VASÁRNAP: Este: Három a kislány, operett.
HÉTFŐ: Grállovag, szimf. (Bemutató előadás.)

A színház megnyitása**A „Három a kislány” az új művészek bemutatkozásával**

Szeretnék valamit elhozni a mai színházi előadás Biedermeier-hangulatából s megtölteni vele ezt a pár sort, amelyben a debreceni színház renesszánsza fölött szeretnék ujjongani. Szükségem volna a csipkediszekre, a virágos selymekre, finomhajlású vonalakra, hogy átvigye a képet, amelyet a mai megnyitó előadás nyújtott, azok lelkébe is, akik nem voltak oly szerencsések, hogy a megnyitás gyönyörű estjét élvezhessék.

Az igazi nagy művészi események beharangozója volt a Három a kislány mai előadása, amely olyannak bizonyult, hogy méltán és büszkén mondhatjuk, a debreceni színház renesszánszának hajnalát látuk. Az a színpad, az a rendezés, az a művészi együttes, azok a művészi erők, amelyek ma megteremtői voltak a fényes, meleg, nagy sikernek, kezdeskednek arról, hogy a debreceni Csokonai-színház megint nagy, sőt nagyobb lesz, mint valaha is volt. Azok az ígéretek, amelyeket az új igazgató művészi programjába foglalt, ma örvendetes élő, pompás valóságban szerepeltek a színpadon. Mintha más színek, más hangulat, más levegő töltötte volna be a játszóteret és a nézőteret egyaránt. Volt valami ünnepiessen várakozó itt lenni, bizakodóan, ünnepiessen új és nagy ott fenn. Így kell festeni egy jó előadásnak. Ilyet vártunk már régen, ilyen méltó a debreceni színházhoz. Jó rendezés, figyelmes kiállítás, művészi erők éneke és játéka, jó zenekar, jó karmesterrel.

Az előadó művészek közül akik a debreceni társulatnak újabban tagjai lettek, hármat volt alkalma a közönségnek megismerni: Babits Vilma (Médi), Szántó Gáspárt (Schubert) és Hegedűs Ferencet (Tschöll papa). Mindhármuk pompás művészete óriási hatást ért el, a közönség lelkesedve ünneplte az országos nevű nagy művészeket, a kiket most a magáénak mondhat. Elragadtatással élvezte a közönség Babits Vilma hódító szépségét, kedves játékát, elevenségét, gyönyörű hangját. Szántó Gáspár nagyszerű, meleg, szép baritonját, művészi

énekét és Hegedűs Ferenc finom, művészi humorral tele alakítását. Énekük és játékuk adta meg a kiválóságát, a színvonalát az előadásnak, amelynek sikerében a kipróbált régi tagok elismerésreméltó közremunkálásának is része van. Kitiűnően játszottak Horváth Kálmán, Horváth Nusi, akik mellett Kassay Károly, Kovács Imre, Egyed Lenke, Sárközy Blanka, Solyom Janka, Fenyő Ilona és Várnai László igen jól játszották meg kisebb-nagyobb szerepeiket.

A közönség az új művészeket és régi kedvenceit hosszasan tapsolta és melegen ünneplte. A sok taps, ismétlés volt az oka, hogy az előadás 11 óráig tartott. A színház zsufolásig megtelt.

A Három a kislány és a Mágna Miska.

(A színházi iroda jelentése.) A legszebb reményekre jogosító lendülettel indul a Csokonai-színház új szezonja, amelyet pénteken este nyitottak meg a Három a kislány című operett fölújításával. A múlt szezonból már ismert bápos Schubert-operett az új szereplőkkel és a partitúrába illesztett újabb Schubert-darabokkal valóban premiárszámba ment s ez a magyarázata annak, hogy úgy a szombati, mint a vasárnap esti előadás iránt is a legteljesebb érdeklődés nyilvánul. — Vasárnap délután szintén egy végtelenül népszerű operettnak, Szirmay és Bakonyi Mágna Miskájának lesz a reprize. — Ez az operett a debreceni színházban idestova már az ötvenedik előadáshoz közeledik s még mindig oly frissen hat a publikumra, mintha a legfrissebb újdonság volna. Ebben a szokatlan nagy népszerűségben persze nagy része van a kiváló szereplőknek is: Görög Olga-nak, Horváth Kálmánnak, Horváth Nusinak, Várnai Lászlónak és Kassay Károlynak.

Az éj leánya (harmadik rész) az Apollóban. Már rég nem aratott film ily osztatlan elismerést, mint ez a kitiűnő detektivképző sorozat, melyben Emilie Sannon mesterit produkál. A harmadik folytatás felülmulja siker dolgában az első kettőt. Ugy a mese érdekessége, mint a bájos Emilie Sannon játéka meglepő. Jegyelövétel fél 11 óráig.

A leánysors. Az Uránia műsora meglepte közönségét. Egy mélyértelmű dráma, melynek minden egyes része megkapó és elejétől végig érdekfeszítő, kitiűnő színészek által megjátszva. A kilencórás előadáson nagy zenekarkísérettel.

Megjelent a Színházi Figaro első száma Heltai Jenő színigazgató, Babics Vilma operatőrnő gyönyörű képeivel, rendkívül érdekes, szórakoztató tartalommal.

HIREK

— Vasárnapi istentiszteletek. A református templomokban vasárnap, szeptember 2-án, az istentiszteleteket végzik: a Nagytemplomban délelőtt Márton Sándor segédlelkész, délután Konrad Zoltán segédlelkész; a Kistemplomban délelőtt 9 órakor Könyves Tóth Kálmán lelkész, 11 órakor Molnár Ferenc segédlelkész, délután Márton Sándor segédlelkész; a Kossuth-utcai templomban délelőtt Dicsőfi József lelkész, délután Nemes István segédlelkész, az Árpád-téri templomban délelőtt dr. Frick József főgimnáziumi tanár, délután Erdélyi Sándor segédlelkész; az ispotályi templomban délelőtt Zih Sándor lelkész, délután Molnár Ferenc segédlelkész; a homokkerti imaházban délelőtt Nemes István segédlelkész.

Az ág. hitv. ev. templomban délelőtt 9 órakor Brandsch Henrik dr. tábóri lelkész németnyelvű istentiszteletet tart. A 10 órakor kezdődő magyar istentiszteletet Szuchow-szky Gyula esp. segédlelkész végzi.

— A német külügyi államtitkár Bécsben. Berlinből táviratozzák: Kühlemann külügyi államtitkár ma Bécsbe utazott, hogy ott látogatásokat tegyen.

— A református főgimnáziumban szeptember hó 1—8. napján írják be a protestáns vallású tanulókat, szeptember 5—8. napján pedig a más vallásúakat, d. e. 9-től 12 óráig.

— **Hamis hír munkapárti kilépésekről.** Budapesti tudósítónk táviratozza: A „Bud. Tud.” a leghatározottabban megcáfolja az „Esti Újság”-nak több munkapárti képviselő kilépéséről szóló közleményét s megállapítja, hogy a lapban megemlített Bogdán Zsivko képviselő két évvel ezelőtt meghalt.

— **A rendkívüli közgyűlés előkészítése.** A jog- és pénzügyi bizottság szeptember hó 1-én, szombaton délután 3 órakor a városháza kistanácstermében ülést tart, amelyen a város világitási vállalata szénrel való ellátásának ügyét és egyéb esetleges folyó ügyeket fognak tárgyalni.

— **A menekült székelyek köszönete.** — Tudvalevő, hogy a csikmezei menekültek egy nagyrésze Hajdumegyében nyert elhelyezést s így igen sokan Tetétlenben is. Ezek a menekültek itt mindenütt szives vendégszeretettel találkoztak. — Egyik csikmezei menekült igazgató, visszatérve hazájába, a következő sorokban mondott köszönetet a tetétleni jegyzőnek, Szabó Gyulának:

Kedves Főjegyző Ur!

Mielőtt hazautazásunk, itteni életünk és életkörülményeinkről értesíteni kívánom, fogadjon Főjegyző Ur, a Nagyságos Asszonnyal együtt, hálás és soha el nem muló köszönetünket azon előzékeny és szeretetteljes fogadtatásért, valamint a jólelkű bánásmód és sok jóért, melyben minket és a Tetétlenre internált menekülteket részesítették. — Az a páratlan, minden legkisebb dologra kiterjedő, szeretetteljes atyai gondoskodás, amit Főjegyző Ur mindnyájunkkal szemben tanúsított, egész életünkön át, a legutolsó percig, — a minden ingóságát veszített s a váratlan menekülés alatt oly sokat szenvedett székely menekültek lelkében mint drága ereklye fog élni és megmaradni.

A menekültek legnagyobb része, amint azt a helyi lapokból olvasom, panasszal s lelkében csalódottan tért vissza a nagy Alföld egyes helyeiről. Hogy mi okozta a csalódást, azt mi tudjuk és a kedves Főjegyző Ur is tudja. Az Alföld népe, de különösen vezetőinek legnagyobb része, nem ismeri Erdélyt, nem annak népét a valóságban úgy, amint azt ismernie kellene. Nem tudja, hogy e föld és népe, a hazának egyik legdrágább kincse, mely nélkül, melynek esetleges elvesztése után, a nagy Alföld sivár pusztasággá válnék.

Nekiünk Tetétlenbe menekülteknek más sors jutott, mert Főjegyző Ur, iskoláinak elvégzése után, nem maradt azonnal szülőfalujában, hanem sok helyen járt, sokat tapasztalt s ismereteit az élettapasztalatokkal kibővívte, megtanulta nemcsak a helybelieket tisztelni, szeretni és becsülni, hanem a haza távolabb eső részeiben lakó polgárokat is. Ezt szíve egész melegevel tette, mindnyájunkkal szemben. A jó Isten tartsa meg sokáig Főjegyző Urat, kedves családjával együtt boldogságban, kis faluja népének élén, hogy bölcs és tapintatos vezetése alatt annak minden lakója nemcsak anyagilag, hanem lelkileg is oly gazdag legyen, mint azt a kedves Főjegyző Ur akarja és szeretné látni! Alázatos szolgálója: Székely Károly igazgató-tanító.

— **A szilval és cefre ára.** A kir. pénzügyigazgatóság közli, hogy a központi szesz-főzdek vállalkozói a kerületihez tartozó községek területéről a központi szeszfőzdebe beszállított szilvát, illetve szilvacefrét, az őszi szilvát 33 K, a nyári szilvát 32 K, a nyári szilvából készült 3—4% szesztartalmu cefrét 20 K, az őszi szilvából készült 5% vagy ennél magasabb szesztartalmu cefrét 30 K-ért tartoznak átvenni. Ezek az árak fizetendők a beváltó állomásokon vagy esetleg az egyes községekben átvett szilva, illetve szilvacefre után is. A szőlőtörköly és borseprő árai később fognak megállapítani.

— **Az állami kisegítő iskolában** a beiratások folyó hó 3—7 napján tartatnak meg az iskola Szent Anna-utca 12. szám alatti helyiségeiben, naponként d. e. 9—12 óráig. Tisztelettel kérem a kártyáikat, hogy iskolánkba utalandó növendékeiket fentírt időben iskolánkba utasítani sziveskedjenek, Varga Béla igazgató.

— **Óriási erdőtüzek Szibériában.** Pétervárról táviratozzák: Kelet- és Közép-Szibériában óriási erdőégések vannak. — Irkuck kormányzóság fenyőerdeinek legnagyobb része lángokban áll. A Lenan folyón a hajózás szünetel, mert mind a két partján tüzvész pusztít.

— **Az Országos Szabadoktatási Tanács új tagja.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a Debreceni Népszerű Főiskolai Tanfolyam rendező-bizottságának képviselőjeként Pap Károly dr. egyetemi ny. r. tanárt nevezte ki az Országos Szabadoktatási Tanács tagjává.

— **Kedvezmény a szőlősgazdák részére.** A városi tanács közli: Azok a szőlősgazdák, kik szeszitalok kimérésével vagy kismértékben való elárulásával nem foglalkoznak, abban a kedvezményben részesülnek, hogy saját termésű boraiktól a házi szükségletre szánt bormennyiség után italadó fejében az 1892. évig fennállott borfogyasztási adónak megfelelő összeget fizetik és pedig hektoliterenkint bor után 6 korona 70 fillért, bormust és szőlőcefre után 5 korona 04 fillért. Megjegyzetetik, hogy a most említett borfogyasztási adókkal együtt még hektoliterenkint bor után 1 korona 34 fillér, bormust és szőlőcefre után 1 korona 01 fillér városi fogyasztási adópótlék is fizetendő. — Azok a szőlősgazdák, akik e kedvezményre igényt tartanak, kötelesek szeptember hó 15-ig s ha ezen idő előtt szüretelnének, a szüret megkezdéséig igényüket bejelenteni. A bejelentés a városban lakók részéről a belvárosi rendőrkapitányságnál (Szent Anna-u. 9. sz.), a szőlőskertekben és a mezőségeken kintlakók részéről a mezőrendőrkapitányságnál (Csapó-utca 15. sz.) történik.

— **A budapesti nyaraló gyermekek hazaszállítása.** Az elhelyező bizottság felkéri a vendéglátókat, hogy miután a nyaraló gyermekek hazaszállítása közbejött körülmény miatt néhány napi késedelmet szenved, hogy a gyermekeket tartsák addig továbbra is, a tartásdíjukat arra a néhány napra majd külön is megtérítik. A gyermekeknek pontos indulási idejét a lapokban idejekorán közölni fogják.

— **A nőispariskolában** a tanév szeptemberben megnyílik. A beiratás szeptember hó 3-án veszi kezdetét és tart 4 napon át d. e. 9-től 1 óráig.

— **Vörös Kereszt kitiüntetések.** Ferenc Szalvátor főherceg, mai napon Weszprémi Zoltán főispánhoz érkezett leirata szerint, dr. Czákó Zsigmond debreceni orvosfőnöknek és Nevezki János hajduböszörményi rendőrkapitánynak a II. osztályú Vörös Kereszt díszjelvényt, Bozzay Pálné, Csanády Miklósné önkéntes ápolónőnek, Kubek Erzsébet nőispariskolai igazgatónőnek, Lakatos Gizella önkéntes ápolónőnek, Pápai János kórházi gondnoknak, özv. Steinfeld Mihályné Vörös Kereszt választmányi tagnak, dr. Verzár Frigyesné önkéntes ápolónőnek, Wilhelm Emil Vörös Kereszt fiók számvizsgálójának, Andrassy Istvánné önkéntes ápolónőnek (Püspökladány), Belachinovszky Irén, Friedrich Aranka, Györössy Erzsike, Kiss Rózsika, Kovács Imréné, Miklós Adolfné, Szabó Ilona, Szabó Masa, Szolnoki Gerzsonné, Varga Róza hajduböszörményi önkéntes ápolónőnek a Vörös Kereszt ezüst díszérmét, Furkó László tb. rendőrbiztosnak és Reiter Ferencné üdítő állomási főzónőnek a Vörös Kereszt bronzérmét adományozta.

— **Az izr. polgári leányiskolában** a beiratkozások szeptember 2., 3., 4. és 5. napján tartatnak az iskola tanári szobájában. Az újonnan belépő tanuló iskolai bizonyítványán kívül születési bizonyítványt is köteles magával hozni. — Augusztus 31-én tartatnak a különböző, 2-án d. u. fél 3 órakor a javító vizsgálatok. A tanév ünnepélyes megnyitása 6-án d. e. 9 órakor az igazgatóság.

— **Beiratások.** A debreceni nyilvános m. polgári fiúiskolában (Csapó-u. 58.) az 1917—18. tanévre szóló beiratások délelőtt 9—12-ig eszközöltenek. A tanév megnyitása f. hó 6-án d. e. 9 órakor. Az igazgatóság.

— **A hadsegítési és népjóléti célokat szolgáló új nyereseménykötvények jegyzése.**

A közgazdasági irodalom rég elfogadta a tételt, hogy „a nyereseménykötvény a modern játékszenvedély biztosító szelepe”. Es éppen a Magyar Szent Korona Országainak Vörös Kereszt Egylete által most kibocsátandó, hadsegítési és népjóléti célokat szolgáló új nyereseménykötvényre vonatkozó törvényjavaslat indokolásában találóan hangsúlyozta Grätz Gusztáv dr. pénzügyminiszter, hogy „hasznos dolgot cselekszünk”, ha a játékszenvedélyt „hadsegítési és népjóléti célokra hosználjuk ki”. Hogy egy axiómával éljünk, „a játékszenvedély nemesítésére” kell törekedni. Ha már számolni kell e szenvedéllyel, igyekeznünk kell azt a köz javára helyes mederbe terelni. Az 1917. évi XII. t.-c. alapján a Magyar Szent Korona Országainak Vörös Kereszt Egylete által kibocsátott 1,200,000 darab, egyenkint 40 korona névértékű és 80 koronával törlesztésre kerülő nyereseménykötvényből álló kölcsön készpénzszereleménye hadsegítési és népjóléti célokra szolgál; a Vörös Kereszten kívül a hadigondozás céljaira az Országos Hadigondozó Hivatalnak, a rokkant honvédtisztek, tisztii özvegyek és árvák segélyezésére létesített „Szurmay Sándor-alap” gyarapítására, a m. kir. Honvédelmi Miniszternek, valamint az ipari és kereskedelmi alkalmazottaknak a tüdővész elleni védelmére létesítendő intézmények céljaira az Országos Munkásbetegsegélyező és Balesetbiztosító Pénztárnak, az általa létesítendő kórház építési és felszerelési költségeire a Budapesti Poliklinikai Egyesületnek, végül alapítványszerűen kezelendő összeg formájában a Magyar Közművelődési Egyesületnek rendelkezésére bocsátatik. A lapunk mai számában közölt prospektus részletező felvilágosítást nyújt ez új és bizonyára népszerűvé váló nyereseménykötvény jegyzésének módjáról, a tizenegyszer egy-egy millió koronás, tizenkilencszer félmillió koronás és többször százezer koronás, évek hosszú során át rendszeresen kiütendő nyeresemények hosszú sorozatáról; jelzi továbbá, hogy az alírási határidő 1917. szeptember 10—15. közt lesz, közli a jegyzési helyeket, majd végül bejelenti, hogy miután a sorsolási terv biztosítására szolgáló alap a m. kir. állampénztárnál készpénzben befizetett, a m. kir. pénzügyminiszter ur az 1917. évi XII. t.-c. 2. §-ában nyert felhatalmazás alapján az állam nevében feltétlen kötelezettséget vállalt a sorsolási terv szerint való nyereseményösszegek kifizetésére. Az összes nyereseménykötvények a sorsolási időtartam utolsó évében a névérték kétszeresével, vagyis 80 koronával kerülnek beváltásra.

— **Az izr. hitközségi tagok figyelmébe.** Ezennel értesítjük a t. tagokat, hogy a Deák Ferenc-u. és Kápolnási-utcai templomokban bérelt imaszékek használatára jogosító jegyek szeptember 6—9-ikéig d. e. 10—12 és d. u. 3—5 óráig a hitközségi irodában (József kir. herceg-u. 26.) árusítatnak. Az általános bérbeadás mindkét templom imaszékeire vonatkozólag szeptember 10—16-ikáig d. e. 10—12 és d. u. 3—5 óráig eszközöltetik. Az előjáróság.

— **Debrecen szab. kir. város zeneiskolájában** a beírások megkezdődtek. Főtanácsok: z o n g o r a, h e g e d ü, g o r d o n k a é n e k é s o r g o n a. Tandij a tanszakok bármelyikén, a melléktanszakokkal együtt, évi 100 korona. A beírásokkor fizetendő díj 10 korona. Felvétetnek kezdő és haladó tanulók. Bővebb felvilágosítással az intézet vezetősége a beiratkozási időben, d. e. 10—1-ig szolgál. (Telefon 336.)

Csak
Gyöngyvirág, Ibolya, Orgona
és Eau de Fleurs illatokat
használjunk
a Dunántuli Gazdasági Szeszgyárosok Szeszfinomító Részvénytársaság, Nagykanizsa gyármányából, mert
felülmul minden külföldi gyármányt.

Apró hirdetések.

Aranyat-ezüstöt, briliántokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogcédlákat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban vesznek. — Meghívásra házakhoz is elmegyek. Steiner Mihály, Széchenyi-utca 19. szám.

Irodai fal, szép cserépkályha eladók Csapó utca 58. alatti udvarban.

Írószerek, iskolahőnyvek legolcsóbban beszerezhetők

Csokona könyvkereskedésben Szentanna-utca 1. sz.

Iskolatáskák nagy választékban

Eladó boroshordók 70 db. használt boroshordó, 360 hectoliter tartalommal és 3 nagy kád eladó, a Hajduböszörményi részvénytársulati takarékpénztárnál.

Eladó egy 6-os magánjáró gőzcseplőgép jó karban. Értekezhetni: Fazekas Imrével Hajduböszörményben 3196. házszám alatt.

Üvegezett vagy tömör deszkaválaszfal, szekrények, nagy meidlingi kályha megvételre sűrűn keresetnek Darabos-utca 15. Telefon 813.

Zálogcédlát, törött aranyat, ezüstöt, briliáns ékszert veszek és olcsón eladok. Krámer Arany Bika-bérház 3

Eladó jó karban lévő téli leány kabát. Cim a kiadóban.

Regények, zeneművek, mindenféle antiquarkönyvek legelőnyösebben beszerezhetők Harmathy antiquariumban, Püvészker 14.

Dianasóborszezs kis füveg K 116. kapható Hatvan-u. 8. festéküzlet.

Tanuló jó családból fizetéssel felvétetik Harmathy, könyvüzlet Püvészker-utca 14.

Ruhafesték minden színben kapható Weisz, festéküzleteiben Hatvan-utca 11. és 8.

Singer varrógépeket legjobban javít Keszler A. műszerész, Széchenyi-utca 1.

Gyertya legolcsóbban kapható Weisz, festéküzleteiben Hatvan-utca 11. és 8.

Kocsikenőcs prima kátránymentes kapható Weisz, festéküzleteiben Hatvan-utca 11. és 8.

Urhölgyek figyelmébe!!

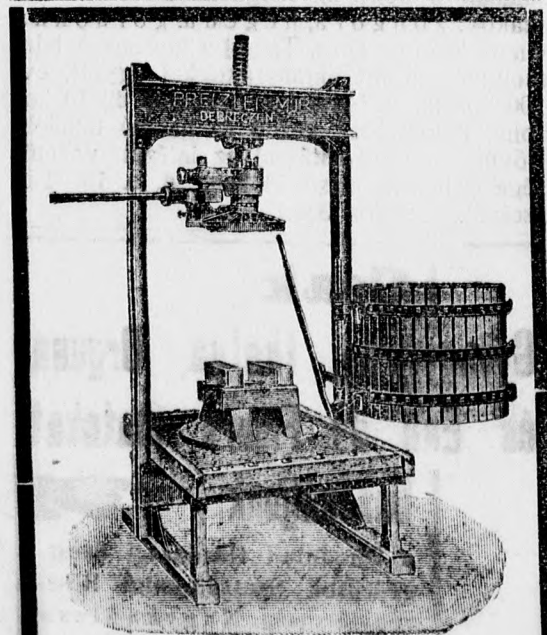
Megvettem Frank Sándor cég divatüzletét és a raktáron levő tiszta gyapju kosztüm-kelmék, divat selymek, bársonyok, blousok, selyem alsók, ernyők, harisnyák, keztük stb. cikkek szabott árából

10% engedménnyel kerülnek eladásra.

RÉVÉSZ LAJOS
főközlelte,
Piac-utca 42. szám.

Hadmentes ispánt

keresek azonnali belépésre. Nős ember előnyben részesül.
Cim a kiadóhivatalban.

Preizler Mór

legújabb szabadalmazott Ursus-horsajtója acélgolyós csapágy és kifordítható kocsárral, kapható minden nagyságban Boldogfalva-utca 6. Régi Ursus-sajtók golyós csapágyakkal felszerelhetők.

Prospektus.

Az 1917. évi XII. t.-c. alapján

Magyar Szent Korona Országainak Vörös-Kereszt Egylete

által kibocsátott

hadsegítési és népjóléti célokat szolgáló

1.200.000 darab, egyenkint 40 korona névértékű és 80 koronával törlesztésre kerülő

adó-, bélyeg- és illetékmentes nyereménykötvényt

bocsátunk aláírásra. Ezen nyereménykölcsön készpénz eredménye hadsegítési célokra a Magyar Szent Korona Országainak Vörös-Kereszt Egyletének, hadigondozás céljaira az Országos Hadigondozó Hivatalnak, a rokkant honvédtisztek, tiszti özvegyek és árvák segélyezésére létesített „Szurmay Sándor-alap” gyarapítására a m. kir. honvédelmi miniszternek, az ipari és kereskedelmi alkalmazottaknak a tüdővész elleni védelmére kir. honvédelmi miniszternek, az Országos Munkásbetegségéelyző és Balesetbiztosító Pénztárnak, az általa létesítendő intézmények céljaira az Országos Kereskedelmi és Balesetbiztosító Pénztárnak, az általa létesítendő kórház építési és felszerelési költségeire a Budapesti Poliklinika Egyesületnek, végül alapítvány-szerűen kezelendő összeg formájában a Magyar Közművelődési Egyesületeknek rendelkezésére bocsátatik.

2. Mintán a tuloldali sorsolási terv biztosítására szolgáló alap a m. kir. központi állampénztárnál készpénzben beliztetett, a m. kir. Pénzügyminiszter ur az 1917. évi XII. t.-c. 2. §-ában nyert felhatalmazás alapján az állam nevében feltétlen kötelezettséget vállalt a sorsolási terv szerinti sorsolások alapján feljlesztendő fizetésekre nézve. A sorsolások közjegyző jelenlétében ugyanott történnék, ahol a magyar államadósság sorsolás alá eső értékei sorsolottnak.

3. Tuloldali sorsolási terv szerint az első harminc esztendőben

11 esetben	1.000,000	koronás
19	500,000	”
9	300,000	”
9	200,000	”
34	100,000	”
20	50,000	”

15nyeremények vannak, azontul minden húzásnál a főnyeremények 450,000, 300,000, 200,000 100,000, 20,000 stb. koronát tesznek ki.

Az összes nyereménykötvények a sorsolási időtartam utolsó évében a névérték kétszeresével, vagyis 80 koronával kerülnek beváltásra.

A nyereménykölcsön kötvényei 120,000 sorozatba vannak beosztva; minden sorozat tíz nyereménykötvényt foglal magában. Tíz nyereménykötvény megszerzése által tehát egy egész sorozatra eső nyeremények biztosíthatók.

A nyereményeket, valamint a törlesztési összeget a m. kir. központi állampénztár fizeti ki.

4. Aláírási ár darabonként 52 korona.

5. Aláírási határidő: 1917 szeptember 10 - szeptember 15.

6. Aláírásokat ezen időn belül a hivatalos órák alatt elfogadják:

- az Angol-Osztrák Bank budapesti fióktelepe,
- a Belvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság,
- a Budai Általános Takarékpénztár R.-T.
- a Budapesti Takarékpénztár és Országos Zalogkölcsön-Részvénytársaság,
- a Budapest-Lipótvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság,
- az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár,
- az Első Magyar Iparbank,
- a Fővárosi Bank és Váltóüzlet Részvénytársaság,
- a Hazai Bank Részvénytársaság,
- a „Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaság,
- a Hungaria Bank Részvénytársaság,
- a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete,
- a Kőbányai Takarékpénztár Részv.-társaság,
- a Központi Kereskedelmi és Iparbank Részvénytársaság,
- a Központi Váltóüzlet Részvénytársaság,
- a Magyar Agrár- és Járadékbank Részvénytársaság,
- a Magyar Általános Hitelbank,
- a Magyar Általános Takarékpénztár Részvénytársaság,
- a Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság,
- a Magyar Cseh Iparbank Részvénytársaság,
- a Magyar Fakeskedők Hitelintézete Részvénytársaság,
- a Magyar Földhitelintézet,
- a Magyar Jelzálog Hitelbank,
- a Magyar Kereskedelmi Hitelbank Részvénytársaság,
- a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó-Bank,
- a Magyar Országos Központi Takarékpénztár,
- a Magyar Takarékpénztárak Központi Jelzálogbankja, mint Részvénytársaság,
- a „Merkur” Váltóüzleti Részvénytársaság,
- a Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaság,
- a Nemzeti Takarékpénztár és Bank Részvénytársaság,
- az Országos Iparbank Részvénytársaság,
- a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank, és
- a Wiener Bank-Verein magyarországi fióktelepe, budapesti intézetek és ezeknek összes budapesti és vidéki fiókjai; valamint
- az Első Horvát Takarékpénztár,
- a Horvát Általános Hitelbank Részvénytársaság,
- a Horvát Leszámitoló Bank zagrebi intézetek, továbbá
- a Privilegirte Landesbank für Bosnien und Hercegovina és
- a Privilegirte Agrar- und Kommerzial-Bank für Bosnien und Hercegovina című sarajevói intézetek.

7. Minden jegyzett sorsjegy után a jegyzőfél részéről darabonként 15 korona óvadék teendő le készpénzben vagy megfelelő összegű értékpapírokban, mely biztosíték a jegyzésre esett sorsjegyek elszámolása alkalmával beszámíttatik, illetve visszaadatik.

Az egyes bejelentések az aláírás összeredményéhez képest fognak tekintetbe vétetni; az elszámolás szerint fizetendő összeg legkésőbb szeptember 25-éig kiegyenlítendő.

Jegyzések tíz darabig, valamint a tíz darabot meghaladó oly jegyzések, melyekre eső nyereménykötvények hat óra zároltatnás, elsősorban fognak figyelembe részesítettetni.

8. A sorsjegyek a budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyző lapjában jegyezettetni fognak.

Budapest 1917 szeptember hó 1.

Hazai Bank Részvénytársaság „Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaság

Magyar Általános Hitelbank Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság

Magyar Leszámitoló és Pénzváltó-Bank Pesti Magyar Kereskedelmi Bank.